

РЕШЕНИЕ

№ 4640

гр. София, 11.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 69
състав**, в публично заседание на 22.01.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Милена Славейкова

при участието на секретаря Грета Грозданова и при участието на прокурора Надя Загорова, като разгледа дело номер **9042** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145-178 АПК, вр. чл. 46, ал. 1 ЗЧРБ.

Образувано е по жалба на Х. Т., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на Л., [дата на раждане], със съдебен адрес [населено място], [улица], безистен, ниво 2, източно крило, чрез адв. Т. И. от САК, срещу Заповед рег. № 5392 ПАМ- 2144 от 02.08.2024 г. за налагане на ПАМ "Връщане до страна на произход Л.", издадена от началник на отдел Миграция" – СДВР.

В жалбата се твърди, че заповедта е незаконосъобразна поради съществено нарушение на административнопроизводствените правила, нарушение на материалния закон и в несъответствие с неговата цел. Жалбоподателят поддържа, че в нарушение на чл.26 от АПК не е уведомен за началото на административното производство, с което е бил лишен от възможността да даде обяснения в него с оглед изясняване на действителните обстоятелства от значение за случая му. Визира нарушение на чл.34, ал.3 и чл.35 от АПК. Поддържа, че не е направена преценка на сигурността в държавата по произход, където следва да се изпълни заповедта, с оглед спазване принципа за забрана на връщане. Претендира за отмяна на заповедта.

Ответникът – началник на отдел Миграция" – СДВР, чрез процесуален представител юрк. Г., счита жалбата за неоснователна и недоказана. Претендира се отхвърляне на жалбата и присъждане на разноски.

Представителят на СГП изразява становище за неоснователност на жалбата.

Съдът, след като обсъди доводите на страните и представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

На 11.08.2022 г. жалбоподателят Х. Т. подал молба за международна закрила в Република България до Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет.

Постановено е Решение № 8548 от 03.05.2023 г. на заместник председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет (ДАБ-МС), с което на жалбоподателя е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут. С решение № 4579 от 07.07.2023 г. по адм.д.№ 5027/2023 г. по описа на АССГ, оставено в сила с решение № 7192 от 11.06.2024 г. по адм.д.№ 9601/2023 г. по описа на ВАС, е отхвърлена жалбата на Х. Т., гражданин на Л., [дата на раждане] с ЛНЧ [ЕГН], със съдебен адрес [населено място], [улица] срещу Решение № 8548/03.05.2023 г. на заместник председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет.

С писмо рег. № В-04-374 от 10.07.2024 г. на началник отдел „ПМЗ – кв. В.“ при ДАБ директорът на СДВР – отдел „Миграция“ – МВР е уведомен на основание чл.66, ал.2 от ЗУБ относно приключилото производство за предоставяне на международна закрила по ЗУБ на чуждия гражданин Х. Т., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на Л., [дата на раждане]

Издадена е оспорената Заповед рег. № 5392 ПАМ- 2144 от 02.08.2024 г. на началник на отдел Миграция“ – СДВР, с която на чуждия гражданин, на основание чл.44, ал.1, вр. чл.41, т.4 от ЗЧРБ е наложена налагане на ПАМ "Връщане до страна на произход Л.", мотивирана с влязло в сила съдебно решение за отказ за предоставяне на закрила по ЗУБ и мотивите на докладна записка рег. № 5392р-1469 от 02.08.2024 г. по описа на отдел „Миграция“ – СДВР.

При така установените факти, съдът формира следните правни изводи:

Жалбата е подадена от лице с правен интерес, в законоустановения срок по чл. 46, ал. 1 ЗЧРБ, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество, е неоснователна.

Заповедта е издадена от компетентен орган съгласно чл. 44, ал. 1 ЗЧРБ, предвид извършеното от директора на СДВР със Заповед № 513з-9426 от 08.12.2018 г. делегиране на правомощия за налагане на ПАМ по чл.39а, ал.1 от ЗЧРБ в полза на началник на отдел Миграция“ към СДВР. Същата е постановено в предписаната от закона форма и съдържа предвидените в чл. 59, ал. 2 АПК реквизити, като мотивите й следва да се считат за допълнени с тези по Докладна записка № УРИ 5392р-1469 от 02.08.2024 г.

Противно на твърденията на жалбоподателя, в хода на административното производство не са допуснати съществени процесуални нарушения. Изготвено е Съобщение рег. №513000-54722 от 22.07.2024 г. на началника на отдел „Миграция“ – СДВР до чуждия гражданин, с което същият се уведомява на основание чл.26, ал.1 от АПК, вр. чл.34, ал.3 от АПК и чл. 41, т.4 от ЗЧРБ, че спрямо него започва производство за налагане на ПАМ „Връщане до страната на произход“. Предоставен му е 14-дневен срок за допълнителни възражения и доказателства. На 25.07.2024 г. служители на сектор „Незаконна миграция“ към отдел „Миграция“ – СДВР са посетили адреса в [населено място], [улица], РПЦ В., където не са открили Х. Т.. По данни на началник РПЦ В. чуждият гражданин е напуснал територията на центъра на 25.07.2023 г., откогато е в неизвестност. В съответствие в чл.18а, ал.9 от ГПК Съобщение рег. №513000-54722 от 22.07.2024 г. е залепено на видно място на информационното табло на входа на РПЦ В., поставено на 25.07.2024 г. По силата на чл.18а, ал.9, изр. последно от АПК документите или книгата се смятат за връчени с

изтичането на срока за получаването им от канцеларията на органа или на съда. В случая, съобщението за началото на административното производство следва да се счита за редовно връчено на 02.08.2024 г. Липсват данни в административната преписка чуждият гражданин да е предоставил възражения или да е ангажирал доказателства в хода на административното производство. Правото на защита на лицето надлежно е охранено чрез възможността да ангажира такива доказателства в хода на съдебното производство по повод обжалването на утежнявания административен акт. Фактът, че такива доказателства не са ангажирани пред съда навежда на извод за липса на допуснати съществени процесуални нарушения – такива, които съществено са ограничили правото на защита на лицето или ако не бяха допуснати, органът би постановил решение в противен смисъл. Изложеното определя спора като материалноправен.

Съгласно чл. 41, т. 4, пр. 1 ЗЧРБ заповед за връщане се издава когато по отношение на чужденеца има влязло в сила решение за отказ, прекратяване или отнемане на международна закрила или убежище. В случая спрямо жалбоподателя се установява формалното наличие на тази предпоставка, доколкото безспорно е установено, че лицето е с отказан статут на бежанец или хуманитарен статут, като решението за отказа е влязло в сила след съдебно обжалване.

Разпоредбата на чл.5 от Директива 2008/115/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 16 декември 2008 година относно общите стандарти и процедури, приложими в държавите-членки за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни (Директива 2008/115/ЕО или Директива за връщането) въвежда императивно задължение за държавите – членки при прилагането ѝ да спазват принципа на „забрана за връщане“.

Съгласно мотивите на Решение на СЕС от 11 март 2021 г. по Дело C-112/20: На първо място, по отношение на преследваната с член 5 от Директива 2008/115 цел следва да се отбележи, от една страна, че както се потвърждава от съображения 22 и 24 от тази директива, целта на този член е да се гарантира, че в рамките на установената с посочената директива процедура за връщане се спазват редица основни права, сред които основните права на детето, закрепени в член 24 от Хартата. От това следва, че с оглед на преследваната с него цел член 5 не бива да се тълкува стеснително (вж. по аналогия решения от 14 февруари 2019 г., В., C-345/17, EU:C:2019:122, т. 51 и от 26 март 2019 г., SM (Деца, поставени под кафала по алжирското право), C-129/18, EU:C:2019:248, т. 53).

Релевантно тълкуване е дадено и в Решение на СЕС от 27 април 2023 г. по дело C-528/11, според което тъй като член 5 от Директива 2008/115 задължава държавите членки надлежно да вземат предвид тези елементи при прилагането на тази директива, посоченият член 5 е достатъчно точен и безусловен, за да се счита, че има директен ефект. Следователно частноправен субект може да се позове на този член, а административните органи и съдилищата на държавите членки могат да го прилагат. Член 5, буква а) от Директива 2008/115 изисква висшият интерес на детето да се взема предвид на всички етапи на производството, т.е. вкл. преди да издаде решение за връщане (Решение на СЕС от 14 януари 2021 г. по Дело C-441/19).

В идентичен смисъл е тълкуването, дадено в Решение от 06.07.2023 г. по дело C-663/21, според което: От член 6, параграф 1 от Директива 2008/115 следва, че след като е установена незаконността на престоя, по отношение на всеки гражданин на трета държава — без да се засягат изключенията, предвидени в параграфи 2—5 от

този член, и при стриктно спазване на изискванията по член 5 от тази директива — се издава решение за връщане, което трябва да определи в коя от посочените в член 3, точка 3 от Директива 2008/115 трети държави той трябва да бъде изведен (решение от 22 ноември 2022 г., *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid* (Извеждане — Медицински канабис), C-69/21, EU:C:2022:913, т. 53). От друга страна, държава членка не може да пристъпи към извеждане на незаконно пребиваващ гражданин на трета държава по силата на член 8 от Директива 2008/115, без преди това по отношение на този гражданин да е прието решение за връщане при спазване на установените от тази директива материални и процесуални гаранции (решение от 22 ноември 2022 г., *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid* (Извеждане — Медицински канабис), C-69/21, EU:C:2022:913, т. 54).

Второ, член 5 от Директива 2008/115, който представлява общо правило, обвързващо държавите членки от момента на прилагането на тази директива, задължава компетентния национален орган да спазва на всички етапи от процедурата за връщане принципа на забраната за връщане, гарантиран като основно право в член 18 от Хартата, във връзка с член 33 от Женевската конвенция, както и в член 19, параграф 2 от Хартата. Това важи по-специално когато този орган възнамерява, след като изслуша заинтересованото лице, да приеме по отношение на него решение за връщане (вж. в този смисъл решение от 22 ноември 2022 г., *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid* (Извеждане — Медицински канабис), C-69/21, EU:C:2022:913, т. 55). При това положение член 5 от Директива 2008/115 не допуска спрямо гражданин на трета държава да бъде издадено решение за връщане, когато това решение посочва като държава на местоназначение държава, по отношение на която има сериозни и потвърдени основания да се смята, че в случай на изпълнение на посоченото решение този гражданин ще бъде изложен на реална опасност от отношение, което противоречи на член 18 или на член 19, параграф 2 от Хартата (решение от 22 ноември 2022 г., *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid* (Извеждане — Медицински канабис), C-69/21, EU:C:2022:913, т. 56). С оглед на горното на втория въпрос следва да се отговори, че член 5 от Директива 2008/115 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска спрямо гражданин на трета държава да се приема решение за връщане, когато е установено, че по силата на принципа на забрана за връщане извеждането на този гражданин към предвидената държава на местоназначение е изключено за неопределен срок.

Според решение на СЕС от 24 февруари 2021 г. по Дело C-673/19: От член 6, параграф 1 от Директива 2008/115 следва, че след като е установен незаконният характер на престоя, за всеки гражданин на трета страна трябва да има решение за връщане, без да се засягат изключенията, предвидени в параграфи 2—5 от посочения член, и при стриктно спазване на изискванията по член 5 от тази директива. Съгласно член 3, точка 3 от Директивата връщането се извършва в страната на произход на този гражданин или в страна на транзитно преминаване или в трета страна, в която посоченият гражданин решава доброволно да се върне и която е готова да го приеме на своя територия. Всъщност във всяко решение за връщане трябва се определи в коя от третите страни, посочени в член 3, точка 3 от Директива 2008/115, трябва да бъде отведен гражданинът на трета страна, негов адресат (вж. в този смисъл решение от 14 май 2020 г., *Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dől-alföldi Regionális Igazgatóság* (C-924/19 PPU и C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, т. 115).

Съобразно легалното определение по чл.3, т.3 от Директива 2008/115 „връщане“ е

процесът на връщане на гражданин на трета страна — при доброволно или принудително изпълнение на задължение за връщане — в:

- неговата страна на произход, или
- страна на транзитно преминаване в съответствие със споразумения на Общността или двустранни споразумения за обратно приемане или други договорености, или
- трета страна, в която гражданинът на трета страна доброволно решава да се върне и в която ще бъде приет.

В случая, с оспорената заповед е постановено мярката да се изпълни в страната на произход – Л.. От Докладна записка № УРИ 5392р-1469 от 02.08.2024 г. се установява, че при извършена справка в информационната база на МВР е установено, че лицето не е подало заявление за продължително пребиваване, няма данни за нова виза, за нова адресна регистрация, регистрирани данни за преминаване през ГКПП, както и данни за подадена последваща молба за международна закрила по ЗУБ. Визираната проверка е потвърдила статута на лицето като „незаконно пребиваващ“ на територията на Република България, поради което спрямо него следва да се наложи ПАМ „Връщане“ съгласно чл.41 от ЗЧРБ и чл.6, пар.1 от Директива 2008/115/ЕО - държавите-членки издават решение за връщане на всеки гражданин на трета страна, който е в незаконен престой на тяхна територия. Спрямо Х. Т. не са установени изключенията, посочени в параграфи 2—5 на чл.6 от Директива 2008/115/ЕО. Както поддържа жалбоподателят, чрез адв. И., формалното изпълнение на предпоставките по националното законодателство не изключва възможността за установяване на нарушение на чл.3 от ЕКПЧ.

Държавата може да отговаря по чл.2 от ЕКПЧ за депортиране или екстрадиране на лице в друга държава, когато има съществени основания да се счита, че това ще доведе до реална опасност за живота на лицето поради действия на държавни служители или частни лица, макар че на практика такива случаи обикновено се разглеждат по чл.3 (стр.257 от „Право на Европейската конвенция за правата на човека, изд. „С.“, 2015 г.).

Разпоредбата на чл.3 от ЕКПЧ урежда абсолютна забрана на изтезанията или нечовешкото или унижително отношение или наказание – норма, която не може да бъде дерогирана дори по време на война или друго извънредно положение. Замислена като бариера на най-сериозните форми на малтретиране, на практика „прагът“ на защита е снижен и обхваща определени форми на третиране със средна степен на тежест и други определени случаи на лошо отношение. Третирането в нарушение на чл.3 от ЕКПЧ не е разрешено при никакви обстоятелства, дори и заради най-висши мотиви, продиктувани от обществен интерес – напр. борба срещу тероризма или организираната престъпност. Не се допуска и връщане на лице в друга държава, за да се защити националната сигурност на изпращащата държава, когато връщането е свързано с реален риск от малтретиране в приемащата държава в противоречие с чл.3 от ЕКПЧ. Най-общо, страданието или унижението трябва във всички случаи да надвишава този неизбежен елемент на страдание или унижение, свързани с дадена форма на законно отношение или наказание.

С други думи – независимо, че според националното и съюзното законодателство установяването на незаконен престой е достатъчно основание за издаване на решение за връщане, задължително е дължима преценка дали същото не би довело до нарушение на чл.3 от ЕКПЧ или би било незаконосъобразно поради нарушение на принципа на „забрана за връщане“ по цл.5 от Директива 2008/115 (решения на СЕС по

дела С-69/21 и С-663/21).

Според практиката на ЕКПЧ, за да попадне в обхвата на чл.3, малтретирането трябва да включва минимална степен на тежест. Прагът е относителен и зависи от всички обстоятелства по делото, като напр. естеството и контекста на отношението, начина и метода му на изпълнение, продължителността му, физическите или психически последици и в някои случаи – пола, възрастта и здравословното състояние на жертвата.

Отношението е унизително, ако предизвиква в жертвата чувство на страх, страдание и малоценност, които могат да го унижат или принизят, като демонстрира липса на зачитане или омаловажаване на човешкото му достойнство, или ако предизвиква чувства на страх, страдание и малоценност, които могат да пречупят психическата и физическа устойчивост на дадено лице. За разлика от нечовешкото отношение, при унизителното отношение акцентът е върху унижението и принизяването, а не върху физическото или психическо страдание, макар да е ясно, че двете понятия се припокриват.

За да представлява нечовешкото отношение противоречие с чл.3 от ЕКПЧ, малтретирането трябва да е свързано с минимална степен на тежест. То трябва да причинява или действително телесно увреждане, или интензивно физическо или психическо страдание, което трябва да излиза извън неизбежния елемент на страдание в резултат на определена форма на законно отношение или наказание.

Правото на държавата да откаже достъп на чужденец до територията си не е засегнато от Конвенцията. По същия начин, чужденци, допуснати до чужда територия, нямат право по Конвенцията да не бъдат екстрадирани или депортирани. Упражняването на суверенното право на държавата да депортира чужденци не е в нарушение на чл.3 (стр.283-284 от „Право на Европейската конвенция за правата на човека, изд. „С.“, 2015 г.). Екстрадирането и депортирането може да са в нарушение на чл.3 от ЕКПЧ в определени *изключителни случаи*. В знаковото дело Soering срещу О. кралство Съдът забранява изпращането на лице в друга държава, където то ще е изложено на риск от изтезание или друго забранено малтретиране, т.е. екстрадиращата държава е предприела действия, чиято непосредствена последица е излагане на лице на забранено малтретиране. Предаващата държава не е пряко отговорна за действията на друга държава, а за това, че чрез процедурата по екстрадиране улеснява отричането на правата на жалбоподателя от другата държава и екстрадирането на лицето води до реален риск от нарушаване на някоя разпоредбата на Конвенцията, не само чл.3.

Отговорността на държавата е разширена до „опасност“ от нарушение с оглед на *сериозността и непоправимостта на страданията, които жалбоподателят твърди, че рискува да претърпи*. Подходът неизбежно включва оценка на условията в приемащата държава спрямо стандартите на Конвенцията, независимо дали държавата е страна по Конвенцията, или не. Наличието на действителен риск от малтретиране се преценя според това какво е знаела, или е трябвало да знае държавата към момента на връщането. Рискът от малтретиране трябва да е действителен, а не просто възможност. Необходимо е да се докаже, че жалбоподателят е в „особен риск“, като случаят му разкрива специални отличителни характеристики

(стр.286-287 от „Право на Европейската конвенция за правата на човека, изд. „С.“, 2015 г.).

Показателно е делото Sufi and Elmi срещу О. кралство, в което ЕСПЧ потвърждава позицията си, че е възможно общата ситуация на насилие в мястото, където следва да бъде върнато лицето, да е с такъв интензитет, че връщането му там би било в нарушение на чл.3, без да е необходимо да се доказва, че то е в „особен риск“, но добавя, че това е така „само в най-крайните случаи“. За да достигне до извод за нарушение на чл.3 по това дело Съдът е взел предвид „безразборните бомбандировки и военни офанзиви, провеждани от всички страни в конфликта, неприемливия брой цивилни жертви, големия брой хора, разселени в града или извън него и непредсказуемия характер на широко разпространения конфликт“.

Член 3 разрешава изпращане на лице в определена част от държавата, където то няма да е в риск от малтретиране, макар такъв риск да е налице навсякъде другаде в държавата. Това е отбелязано в решението по дело S. Sheekh срещу Н., според което изложеното предполага изследване дали лицето може да пътува до въпросната област, да получи достъп до нея и да се установи там. Когато това не е изпълнено, връщането му в държавата ще е в нарушение на чл.3, ако „има реална възможност да бъде преместено или да няма друг избор, освен да отиде в райони на държавата, където съществува реален риск от малтретиране (стр.291 от „Право на Европейската конвенция за правата на човека, изд. „С.“, 2015 г.).

В настоящия случай, подобна преценка относно актуалната ситуация в страната на произход на лицето не е извършена от административния орган видно от мотивите на оспорения акт. Въпреки това съдът приема, че не съществува пречка по повод на съдебното обжалване тази преценка да се осъществи от съдебната инстанция. Изложеното налага преценка на актуалната ситуация в страната на произход на чуждия гражданин Л., във връзка с твърденията му, наведени в производството по ЗУБ.

Пред интервюиращ орган на ДАБ чуждият гражданин е заявил, че баща му работел за К.. Напуснал Л. нелегално, преди шест години (интервюто е от 2022 г.), с кораб за Италия. Там потърсил работа, но не намерил. Отишъл във Франция, където се снабдил с фалшив документ за самоличност и останал две години. Работел в химическо чистене. По време на интервюто съобщава, че е напуснал [населено място], където е роден, **през 2014 г.**, тъй като взривили дома му и семейството му загинало. Загинали баща му, съпругата му и малкият му син. Това се случило, тъй като жители на Б. дошли в Т. и търсили хората, които са работили за К.. Баща му бил пряко подчинен на К., член в революционен комитет. Напуснал Л. заради баща му и неговата работа. В Л. работел като шивач. Лицето изрично е посочило в интервюто от 27.09.2022 г., че „в Л. живеехме добре, можехме да си позволим всичко, там живеех без проблеми“.

На проведено на 22.03.2023 г. интервю кандидатът за закрила посочил, че напуснал Л. без документи, **през 2019 г.**, нелегално за Италия. Във Франция намерил либийска общност, с която контактувал. Един ден станало сбиване в едно кафене между либийци и той избягал. Тогава се свързал с трафикант, който му предложил да го доведе в България. Пристигнал в страната ни

нелегално, през м. юли 2022 г., укрит в багажник на кола. Не съобщава да е арестуван в Л., а напуснал Т. **през 2016 г.** Съпругата му починала през 2014 г. Баща му работил за режима на К. и имал финансови възможности. Терористичната религиозна група Албрахма, която искала пари от по-заможните семейства, нападнала баща му вкъщи, докато кандидатът бил на работа. Блокът, в който живеели, бил обстрелван с ръчен противотанков гранатомет (Р.). Починали съпругата му, детето му и баща му, а майка му била закарана в болница. Не разполагал със снимка на семейството си. Напуснал Л., защото и на него щели да му поискат пари. Не заявил желание да се върне в Л., защото ще умре „от някой куршум или от бедност“.

Пред настоящия съдебен състав, в о.с.з. на 13.11.2024 г. чуждият гражданин поддържа, че в [населено място] на него все още гледали като привърженик на режима на К.. Много членове от племето му били убити от групировки, които дошли от Б.. Всички се биели за петрол и за пари и били срещу племената от Т.. Познават всички от стария режим и искали да ги изгонят и убият заради петрола. Баща му бил от охраната на К., която се казвала „революционни комитети“.

Между наведените от кандидата твърдения се установяват съществени разлики – относно това кога е напуснал Л., като разликата е значителна – веднъж пред 2014 г., а друг път през 2019 г. Отделно съобщава, че е напуснал [населено място] през 2016 г., след като през 2014 г. баща му, съпругата му и детето му били убити. Изрично е посочил в интервю пред ДАБ от 27.09.2022 г., че „в Л. живеехме добре, можехме да си позволим всичко, там живеех без проблеми“. За първи път пред настоящата съдебна инстанция съобщава, че баща му е работил като „охранител“ на К.. Пред ДАБ не е съобщил каква длъжност е заемал баща му, а само „че не е говорил за това“. Тези противоречия в бежанската история разколебават нейната достоверност от една страна. От друга страна, същите са в противоречие с информацията относно страната на произход на чуждия гражданин.

По свободно достъпни от Интернет данни относно либийската гражданска война: На 17 февруари 2011 година в Л. избухват протести срещу управлението на К., под влиянието на революциите в арабските страни. Протестите бързо набират сила, и скоро голяма част от страната изпада в хаос. К. се опитва да възвърне контрола на правителството в размирните зони по военен път, използвайки войски срещу протестиращите. Надигащата се вълна от въоръжени бунтовници започва да установява свой контрол върху много от размирните градове в източна Л., а К. ги обявява за поддържани от С. А. и Ал-К. екстремисти, които са „дрогирани“. Много от войниците в либийската армия дезертират и се присъединяват към бунтовническата вълна. В знак на протест срещу използването на въоръжените сили срещу протестите, много дипломати и министри напускат К. и минават на страната на бунтовниците. След бързо настъпление на въстаническите войски из Л., К. успява да си върне контрола над почти цяла Л.. Малко преди войските му да навлязат в Б., центърът на протестните действия, ООН гласува резолюция 1973, налагаща забранена за полети зона над страната с цел да се защити цивилното население от въздушни удари. В края на август 2011 бунтовниците достигат до Т., и след няколко дни сражения завземат почти изцяло града,

включително резиденцията на К.. Част от семейството му впоследствие избягва в съседните страни, а до есента единствените градове под контрола на джамахирията остават С. и Бани У.. След едномесечни тежки сражения С. е превзет. На 20 октомври 2011 г. М. К. е заловен ранен, при опит да напусне С.. По първоначални данни умира от прострелна рана. По-късно ръководителят на Преходния съвет М. Д. казва, че К. е бил измъчван и убит под натиск от определени страни, за да „останат тайните му с него“. Преходният национален съвет не е издавал заповед за убийството му. Синът му М. загива в боевете в града. Погребан е на 25 октомври 2011 г., заедно със сина си М. и министъра на отбраната А. Б. Ю., на неизвестно място в пустинята, някъде в южната част на страната.

Събитията в Л. от 2011 г. са общоизвестни, като релевантното в случая е, че [населено място] е превзет от бунтовниците в края на м. август 2011 г., а К. е убит през м. октомври 2011 г. Чуждият гражданин не предоставя логично обяснение защо семейството не е бил преследвано в продължение на три години (от 2011 г. до 2014 г.). Нещо повече, заявил е, че в Л. семейството му е живеело добре и без проблеми, позволявало си е всичко“. Тези противоречия разколебават твърденията му и наличието на доказана бежанска история, защитима от забраната по чл.3 от ЕКПЧ.

За да извърши преценка дали при евентуално връщане в Л. чуждият гражданин няма да бъде изложен на третиране в нарушение на чл.3 от ЕКПЧ, съдът съображава, че това нарушение изисква определен праг на суровост, свързан със сериозността и непоправимостта на страданията, които жалбоподателят твърди, че рискува да претърпи. За целта съдът открива следната общодостъпна информация в Интернет:

I. Годишен доклад за състоянието на човешките права през 2024 г. в Л. (периодичен доклад, английски), издаден на 16 януари 2025 от HRW – H. R. Watch (Автор):

Политически процес: Базираното в Т. Правителство на националното единство (GNU), назначено за временен орган през 2021 г. чрез ръководен от ООН процес, контролира западна Л. заедно с свързани въоръжени групи. Неговият съперник, въоръжена групировка, известна като Либийските арабски въоръжени сили (LAAF), контролира източната и южната част на Л. заедно със свързаните с нея апарати за сигурност и милиции и цивилна администрация, известна като „либийското правителство“. През март новоназначеният заместник-специален представител на генералния секретар на ООН и действащ ръководител на мисията на ООН за подкрепа в Л. (UNSMIL) поднови политическите преговори между либийските заинтересовани страни.

Въоръжен конфликт: Въоръжени групи и милиции, номинално действащи под министерствата на отбраната или вътрешните работи на съперническите правителства, се сблъскват често. В З. Л. продължиха периодични боеве между въоръжени групи за контрол над ресурсите, а боевете в столицата Т. убиха 10 души през февруари. През май подновените сблъсъци между конкуриращи се въоръжени групировки, свързани с GNU, убиха един цивилен и раниха 22 други в Завия, западно от Т.. През август тежки сблъсъци между въоръжени групи убиха най-малко девет души и раниха други в Т., източно от Т.. На изток LAAF получи военно оборудване, включително танкове и други

оръжия, в нарушение на оръжейното ембарго на ООН. През юли италианските власти прехванаха пратка китайски бойни дроневи, предназначени за LAAF.

Четириима политици и журналисти, арестувани във връзка със случая на Дагман, бяха освободени през август без обвинение след 10 месеца произволно задържане, обвинени, че са планирали да свалят армията, без да представят никакви доказателства. Членът на К. на представителите И. ал-Д. остава в неизвестност, след като изчезна в Б. през май. С. С., също член на парламента, остава в неизвестност, след като въоръжени мъже, свързани с LAAF, я отвличат от дома ѝ в Б. през 2019 г.

Сейф ал И., син на М. К. и издирван от МНС от 2011 г. за тежки престъпления, остава беглец. През октомври МНС разпечата още шест заповеди за командири и други членове на милицията ал-Каният.

Свобода на изразяване Въоръжени групировки, милиции и агенции за сигурност смазаха инакомислещите, а насочването към политически опоненти и несъгласни гласове се ускори. През януари Агенцията за вътрешна сигурност, свързана с LAAF, арестува и задържа блогъра Maryam Al-Warfalli в южния [населено място], според съобщенията заради публикации във Facebook, критикуващи разпространението на газ за готвене от LAAF в Ю. Л.. На 8 юли неидентифицирани въоръжени мъже отвлякоха политическия активист Моатасим ал-Ареби в западния [населено място] и го освободиха три дни по-късно след призови за освобождаването му от страна на UNSMIL и С. щати. На 11 юли Агенцията за вътрешна сигурност в Т. задържа журналиста А. ал-С., който съобщи за предполагаема корупция в правителството, и го освободи на 15 юли. ООН и Европейският съюз се намесиха и призоваха за освобождаването му.

Икономическа справедливост През август политическото противопоставяне между GNU и председателя на парламента А. С. относно ръководството на Централната банка, предизвикано от месеци на разногласия относно бюджета, доведе до бягството на дългогодишния управител на Централната банка С. ал-К. от страната и спирането на банковите операции. Като отмъщение източните власти затвориха петролни полета и терминали. Нов управител на централната банка положи клетва на 30 септември след посредничеството на ООН и споразумение с Висшия държавен съвет. Спирането на банковите операции замрази издаването на акредитиви и задълбочи икономическите затруднения в Л.. Спирането на продажбите на суров петрол, които представляват 90 процента от износа на Л. и единственият национален източник на доходи, доведе до обезценяване на местната валута.

Мигранти, търсещи убежище и вътрешно разселени лица Международната организация по миграция (М.) регистрира над 760 000 мигранти в Л. към юли. Към септември В. комисариат на ООН за бежанците (ВКБООН) има регистрирани над 77 000 търсещи убежище лица и бежанци в Л.. Над 180 000 судански бежанци са пристигнали от април 2023 г., с което общият брой на суданските бежанци, регистрирани в ВКБООН в Т., достигна 55 447 към декември.

Мигрантите и търсещите убежище продължават да се опитват да преминат от Л. към Европа. Към декември 1536 души са открити мъртви или изчезнали в

централното С. море, след като са напуснали Л.. Европейският съюз и държавите-членки продължиха да си сътрудничат с злоупотребяващите и понякога опасни сили на либийската брегова охрана, като им осигуряваха доставки, техническа подкрепа и въздушно наблюдение, за да им помогнат да прихващат пътуващи за Европа мигранти в морето. Към септември либийските сили заловиха или спасиха 16 466 мигранти и търсещи убежище лица и ги върнаха в Л., застрашени от сериозно увреждане.

II. Доклад за положението с правата на човека (обхващащ 2023 г.) Състоянието на човешките права в света; Л. 2023 г. (периодичен доклад, английски), публикуван на 24 април 2024 , А. I. (автор):

Милициите, въоръжените групи и силите за сигурност в Л. засилиха потискането на несъгласието и атаките срещу гражданското общество. Хиляди хора останаха произволно задържани в условия, нарушаващи абсолютната забрана за изтезания и други форми на малтретиране, докато стотици мирни протестиращи, активисти, журналисти и други бяха арестувани единствено заради мирното упражняване на човешките си права. Милиции и въоръжени групировки убиваха и раняваха цивилни и унищожаваха гражданска инфраструктура по време на засилени въоръжени бойни действия. Въоръжени групи принудиха хиляди хора да напуснат домовете си, включително като отмъщение за предполагаемата им принадлежност или за присвояване на земите им. На фона на повсеместната безнаказаност и продължаващото финансиране и интегриране на злоупотребяващи милиции и въоръжени групи в държавните институции, призивите за поемане на отговорност нараснаха след поразителните загуби на живот, разрушения и принудително разселване след бурята Д..

Фон: Политическата безизходица в Л. продължи, тъй като съперническите

фракции не успяха да се споразумеят за ново правителство на единството или

да определят нови дати за дълго отлаганите президентски и парламентарни

избори. През юни изтекъл доклад на Органа за административен контрол

посочи 80 000 административни и финансови нарушения в държавни

институции под базираното в Т. Правителство на националното единство

(GNU) през 2022 г. През октомври одитното бюро на Л. публикува годишния си

доклад, разкриващ широко разпространено присвояване на публични

средства през 2022 г. През август Л. централна банка обяви обединение след

десетилетие разделение. Този ход последва борби за контрол върху него и

затварянето на петролни полета от актьори, свързани с въоръжената

групировка Либийските арабски въоръжени сили (LAAF).

През септември бурята Д. предизвика срутването на два язовира в [населено място], нито един от които не беше поддържан от десетилетия, оставяйки около 4 540 мъртви и 8 500 изчезнали и причинявайки широко разрушаване и разселване. Също през септември групата от експерти на ООН за Л. съобщи, че чуждестранни бойци и частни военни компании продължават да представляват сериозна заплаха за сигурността в Л. и че оръжейното ембарго, което е в сила от 2011 г., се нарушава безнаказано.

Произволно задържане, незаконно лишаване от свобода и несправедливи процеси Хиляди хора, включително деца, бяха произволно арестувани и задържани от милиции, въоръжени групи и сили за сигурност единствено заради тяхната действителна или предполагаема политическа или племенна принадлежност и/или мнения; или след крайно несправедливи процеси, включително от военни съдилища; или без правно основание. Според Министерството на правосъдието на GNU през октомври над 18 000 души са били държани в 31 затвора в цялата страна, две трети от тях без съдебен процес. Хиляди други бяха държани в центрове за задържане, контролирани от милиции и въоръжени групи.

Изтезание и друго малтретиране: Изтезанията и другото малтретиране остават систематични в затворите и другите места за задържане в Л.. Пред камерите „признания“, изтръгнати с мъчения, продължиха да се публикуват онлайн и по телевизията. Най-малко 15 души загинаха в ареста в Л. на фона на съобщения за физически изтезания и умишлен отказ от медицинска помощ, включително в съоръжения, контролирани от DACTO, Агенцията за вътрешна сигурност (ISA) в Д., милицията на Апарата за поддържане на стабилността (SSA) и Дирекцията за борба с нелегалната миграция (DCIM) на Министерството на вътрешните работи. През август тялото на У. Ал-Т. беше открито в моргата на болницата А. С. в Т. със следи от изтезания, според съдебномедицински доклад. Милиционери на SSA го бяха отвлекли през юли. Задържаните са били държани при условия, нарушаващи абсолютната забрана за изтезания и друго малтретиране, включително пренаселеност; липса на хигиена, достатъчно храна и достъп до слънчева светлина; и отказ на семейни посещения.

Свобода на сдружаване: Милиции, въоръжени групировки и сили за сигурност в Л. допълнително задушиха гражданското пространство, включително чрез произволни арести, призоваване за разпит и други форми на тормоз на служители на либийски и чуждестранни Н. и хуманитарни работници. Между март и май GNU издаде множество укази, които заплашваха да разпуснат Н., освен ако не се съобразят с репресивния Закон № 19 от 2001 г. за Н.. През април отделът за криминални разследвания, свързан с LAAF, произволно арестува петима членове на про-Сейф ал-И. ал-К. партия Заедно за родината в [населено място] и ги държа без обвинение или съдебен процес до освобождаването им през октомври. През май ISA в Т. арестува и излъчи подложени на изтезания принудителни самопризнания на либийски контрагенти на италианската неправителствена организация Ara Pacis, които „признаха“, че работят за презаселването на граждани от С. А. в Ю. Л., на

фона на нарастващите клеветнически атаки срещу Н., работещи по правата на бежанците и мигрантите. Дейностите на Ara Pacis в Л. бяха преустановени за неопределено време.

Свобода на изразяване и събрания: Милиции и въоръжени групи произволно арестуваха, задържаха и заплашваха стотици активисти, журналисти, протестиращи и други единствено за упражняване на правата им на свобода на изразяване и мирни събрания. През февруари ISA в Б. арестува певеца А. al-Yamani и създателя на съдържание Hameen al-A. за „оскъряване на традициите на Л.“, обвинявайки ги в нарушаване на Закон № 5 от 2022 г. за киберпрестъпленията. Те бяха освободени през април без обвинение и съд. През годината ISA в Т. произволно арестува най-малко едно дете, четири жени и 22 мъже единствено за упражняване на техните човешки права и публикува някои от техните принудителни „признания“ заедно с твърдения за тяхното участие в дейности, противоречащи на „либийските ценности“, включително „вероотстъпничество“, „хомосексуализъм“, прозелитизъм и феминизъм. Осемнадесет остават задържани в очакване на съдебен процес, включително по обвинение в „вероотстъпничество“, което води до смъртно наказание.

Между май и септември в градовете Т., Б. и ал-Зауия милиции и въоръжени групировки незаконно стреляха с бойни патрони във въздуха, за да разпръснат мирни протести срещу властта им и влошаващата се ситуация със сигурността. Въоръжената група Т. Б. Зеяд (TBZ) арестува най-малко девет протестиращи, които се бяха събрали в джамията Sahaba в Д. на 18 септември, призовавайки за отговорност и оставки на политици след катастрофалните наводнения. Повечето бяха освободени в рамките на 10 дни, но организатор на протеста и още един активист останаха задържани в края на годината. През октомври разследвания на Е. I. Collaborations разкриха, че корпоративни субекти в рамките на „Intellexa alliance“ са продали технология за наблюдение на LAAF през 2020 г.

Незаконни атаки: По време на спорадични локализирани сблъсъци милиции и въоръжени групировки нарушиха международното хуманитарно право, включително чрез извършване на безразборни нападения и унищожаване на гражданска инфраструктура и частна собственост. През януари 10-годишно момче, А. М. М. Окаб, загина след детонацията на невзривени боеприпаси, останали от въоръжения конфликт през 2019 г. в квартал Каср Б. Гашир в Т.. През май базираното в Т. Министерство на отбраната извърши въздушни удари по цели в град Ал-Зауия и други места в З. Л. с декларираната цел да изкорени престъпни мрежи, което води до наранявания на цивилни и унищожаване на гражданска инфраструктура, включително медицинска клиника.

През август боевете в жилищните квартали на Т., включително А. З., Ф. и Ал-Т., между DACTO и 444 бригада, използващи експлозивни оръжия с широкообхватни ефекти, убиха най-малко 45 души и раниха над 164, включително цивилни. Сблъсъци между 6 и 8 октомври в Б. между LAAF и бойци, лоялни на Ал-М. Ал-Баргати, бивш министър на отбраната, доведоха до смъртта на най-малко петима души и повече ранени, включително цивилни, на фона на спирането на интернет, наложено от LAAF. Филиалите на LAAF

също взеха за заложници 36 жени и 13 деца, за да принудят Ал-М. Ал-Баргати и неговия син да се предадат. Съдбата на Ал-М. Ал-Баргати и 33 негови роднини и поддръжници след отвличанията им остана неизвестна в края на годината. През септември и октомври TBZ и други въоръжени групировки унищожиха цивилни домове в очевидно отмъщение за политическата принадлежност на техните собственици, включително в Каср А. Х., южно от С., и Б..

Безнаказаност: Длъжностни лица и командири на мощни милиции и въоръжени групировки се радваха на почти пълна безнаказаност за престъпления съгласно международното право и сериозни нарушения на правата на човека, извършени през 2023 г. и предишни години. През март Независимата мисия на ООН за установяване на факти (FFM) в Л. заключи, че „има основания да се смята, че държавните сили за сигурност и въоръжените милиционерски групи са извършили широк спектър от военни престъпления и престъпления срещу човечеството“. Въпреки това Съветът на ООН по правата на човека прекрати мандата на FFM и прие резолюция за изграждане на капацитет без компонент за наблюдение и разследване.

Вътрешно разселени хора: Над 170 664 души остават вътрешно разселени според Международната организация по миграция (М.). Те включват 44 862 души, които са загубили домовете си след бурята Д., като повечето са се приютили при роднини или са наели частни квартири на фона на нужда от основни услуги и подкрепа при травми. От март TBZ изгони хиляди жители на Б. от домовете им, включително от историческия център на града, без компенсация, и тормози онези, които протестираха.

III. Годишен доклад за правата на човека през 2023 г. - Доклад за 2023 г. за практиките в областта на човешките права: Л. (периодичен доклад, английски), публикуван на 23 април 2024 | USDOS – Държавен департамент на САЩ (Автор):

Значимите проблеми с правата на човека включват достоверни доклади за: произволни или незаконни убийства, включително убийства без присъда; насилствено изчезване; изтезания или жестоко, нечовешко или унижително отношение или наказание, извършвано от правителството и въоръжените групировки от всички страни; тежки и животозастрашаващи условия в затвора; произволен арест или задържане; сериозни проблеми с независимостта на съдебната система; политически затворници или задържани; произволна или незаконна намеса в личния живот; наказване на членове на семейството за предполагаеми престъпления от роднина; сериозни злоупотреби в конфликт, включително според съобщенията широко разпространени цивилни смъртни случаи или наранявания; незаконно набиране или използване на деца във въоръжени конфликти; сериозни ограничения върху свободата на изразяване и медиите, включително насилие срещу журналисти и прилагане или заплаха за прилагане на наказателни закони за клевета с цел ограничаване на изразяването; сериозни ограничения на свободата в Интернет; съществена намеса в свободата на мирни събрания и свободата на сдружаване; връщане на бежанци в страна, където биха били подложени на изтезания или преследване; невъзможност на гражданите да сменят правителството си по мирен начин чрез свободни и честни избори; сериозни и необосновани

ограничения върху политическото участие; сериозна корупция в правителството; широко разпространено насилие, основано на пола, включително домашно насилие и сексуално насилие; престъпления, включващи заплахи за насилие, насочени към членове на етнически малцинствени групи, включително общностите тебу и туарег; трафик на хора, включително принудителен труд; закони, криминализиращи еднополовото сексуално поведение по взаимно съгласие между възрастни, които правителството наложи; престъпления, включващи насилие или заплахи за насилие, насочени към лесбийки, гейове, бисексуални, транссексуални, странни или интерсексуални лица; и значителни ограничения върху свободата на сдружаване на работниците.

Раздел 1. Уважение към целостта на личността А. Произволно лишаване от живот и други незаконни или политически мотивирани убийства:

Има многобройни съобщения, че въоръжени групировки, свързани с Правителството на националното единство („правителството“), както и с Л. национална армия (LNA) и други недържавни участници, включително чуждестранни бойци и наемници, са извършили произволни или незаконни убийства. Променливите съюзи между правителствени служители, недържавни актьори и бивши или действащи офицери във въоръжените сили, участващи в извънзаконови кампании, затрудняват установяването на ролята на правителството в атаките на въоръжени групи.

Б. Изчезвания: Въоръжени групи, свързани с правителството и LNA, други недържавни въоръжени групи, престъпни банди и племенни групи извършиха неизвестен брой насилствени изчезвания. Местни и международни правозащитни организации съобщиха, че службите за сигурност или въоръжени групи в цялата страна насилствено са изчезнали или са задържали десетки активисти на гражданското общество, политици, съдии и журналисти за правене на коментари или извършване на дейности, възприемани като нелоялни към правителството или LNA. Окончателният доклад на FFM отбелязва, че семейният произход или връзките на жертвата също са фактори в някои случаи на насилствено изчезване. Според мисията на ООН за подкрепа в Л. (UNSMIL) местонахождението на хиляди мъже, жени и деца остава неизвестно. Някои бяха незаконно задържани и по-късно освободени, докато телата на други безследно изчезнали и изчезнали лица бяха намерени на места в цялата страна, включително в масови гробове. Властите положиха малко ефективни усилия за предотвратяване, разследване или наказване на насилствените изчезвания, въпреки че през февруари военен съд осъди 30

души за убийство за ролята им в масовите убийства през 2019 г. в Т.. Лишаването от свобода варира от шест години до доживотен затвор. Към края на годината местонахождението на С. С., парламентарист, отвлечен от дома си през 2019 г., след като критикува офанзивата на LNA в Т. в телевизионно интервю, остава неизвестно.

С. Мъчения и други жестоки, нечовешки или унижителни отношения или наказания, и други свързани злоупотреби:

Конституционната декларация от 2011 г. и следреволюционното законодателство забраниха подобни практики. Окончателният доклад на FFM документира широко разпространени случаи на изтезания и жестоко, нечовешко или унижително отношение във всички затвори, които разследва, независимо от местоположението на затвора или структурата, която контролира задържаните.

Неизвестен брой лица, включително бежанци, търсещи убежище и други мигранти, са държани в съоръжения под контрола на въоръжени групи, свързани или с правителството, или с LNA, или в извънзаконни съоръжения, управлявани от контрабандисти и други недържавни участници. Престъпните и недържавни въоръжени групировки, контролиращи извънзаконови съоръжения, рутинно измъчваха и малтретираха задържани, подлагайки ги на произволни убийства, изнасилване и сексуално насилие, побой, електрически удари, изгаряния, принудителен труд и лишаване от храна и вода, според десетки свидетелства, споделени с международни хуманитарни агенции и правозащитни групи. В много случаи се съобщава, че целта на тази злоупотреба е била изнудване за плащания от семействата на задържаните.

Политически затворници и задържани Имаше съобщения за политически

затворници и задържани. Въоръжени групировки, някои от които номинално

бяха под властта на правителството, държаха лица по политически причини,

особено служители на бившия режим на К. и други, обвинени в подрива на

революцията от 2011 г., в различни временни съоръжения. Към декември

UNSMIL и местни и международни неправителствени организации съобщиха,

че правителството продължава да забранява достъпа на правозащитни или

хуманитарни организации до такива съоръжения. Поради липсата на

международен мониторинг нямаше надеждна статистика за броя на

политическите затворници. През февруари бившият шеф на вътрешната

сигурност на К. А. М. беше освободен от затвора след девет години в ареста

като част от процеса на национално помирение на Президентския съвет. Това е единственият известен случай на освободен политически затворник през годината.

Въпреки данните за известни нарушения на човешките права в Л. съдът приема, че профилът на чуждия гражданин не разкрива опасност същият да бъде *лично засегнат* от конкретни действия на субекти на преследване в Л.. Дължим е извод, че евентуално негово връщане в страната му на произход няма да бъде в нарушение на чл.3 от ЕКПЧ. Не се установява опасност от нарушение на забраната по чл.44а, ал.5 от ЗЧРБ, според който чужденец, на когото е наложена ПАМ връщане, не се връща в държава, в която животът и свободата му са застрашени и той е изложен на опасност от преследване, изтезание или нечовешко или унизително отношение. По делото не се установява опасност от подобно забранено отношение по смисъла на чл.3 от ЕКПЧ и чл.44а, ал.5 от ЗЧРБ спрямо Х. Т. при евентуално негово връщане в Л.. От жалбоподателя не са наведени други защитими ценности по чл.5 от Директивата за връщане.

Изложеното е основание за съда да приеме, че оспорената заповед е издадена от компетентен административен орган, в установената форма, при липса на допуснати съществени процесуални нарушения, при правилно приложение на закона и в съответствие с неговата цел.

При този изход на спора и на основание чл.143, ал.3 от АПК на ответника следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лв. съгласно чл.24 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Водим от горното и на основание чл. 46, ал. 1 ЗЧРБ, вр. чл. 172, ал. 2 АПК, съдът

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Х. Т., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на Л., [дата на раждане] , със съдебен адрес [населено място], [улица], безистен, ниво 2, източно крило, чрез адв. Т. И. от САК, срещу Заповед рег. № 5392 ПАМ- 2144 от 02.08.2024 г. за налагане на ПАМ "Връщане до страна на произход Л.",

издадена от началник на отдел Миграция“ – СДВР.

ОСЪЖДА Х. Т., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на Л., [дата на раждане] , със съдебен адрес [населено място], [улица], безистен, ниво 2, източно крило, чрез адв. Т. И. от САК, да заплати на Столична дирекция на вътрешните работи на основание чл.143, ал.3 от АПК юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лв.

Решението може да бъде обжалвано пред Върховния административен съд в 14 – дневен срок от съобщението до страните за постановяването му.

СЪДИЯ: